

2. GEEN ONVERDEELD GENOEGEN

'Kunnen we anders niet gewoon samen iets leuks gaan doen? Een lang weekend of zo? Geef jij maar aan wat je leuk vindt om te doen. Jezus, man, er is zo waanzinnig veel gebeurd de afgelopen maanden... en we zijn allebei tegen onze zin weer alleen... we hebben vast karrevrachten met dingen om over bij te praten... toch?'

Dit verhaal begint op een doordeweekse dag in september 2001, op woensdag 12 september 2001 om tien voor half drie 's middags om precies te zijn. De keuze voor dit moment in de tijd, als beginpunt van dit verhaal, is uiteraard volkomen arbitrair, zoals dat het geval is met alle keuzes voor alle specifieke momenten; arbitrair, omdat geen enkel moment immers volledig op zichzelf staat en ieder moment het product is van een eindeloze reeks van aan dat moment voorafgaande gebeurtenissen. Ook in dit geval is dat zo. Sterker, bij deze gebeurtenis is dat misschien nog wel meer het geval dan bij andere; de keuze is daarom in dit geval misschien zelfs enigszins dubieus.

Maar wij gaan het daar nu helemaal niet over hebben. We verlaten dit pad onmiddellijk, al was het maar om te vermijden dat dit een ontzettend stom boek wordt waarvan het verhaal terecht komt in het volmaakt oninteressante drijfzand van oorzaak en gevolg, steeds verder wegzakkend om tenslotte kopje onder te gaan, ergens op een punt dat veel te veraf ligt van wat dit verhaal eigenlijk wil vertellen. Om die reden is een arbitraire, zelfs dubieuze keuze voor een specifiek moment voor dit verhaal niet alleen gerechtvaardigd, maar zelfs noodzakelijk en onvermijdelijk: woensdag 12 september, tien voor half drie dus.

De hele westerse wereld is lamgeslagen, een dag nadat het ondenkbare is gebeurd. In sommige landen wordt uitzinnig feest gevierd. Het contrast is enorm.

Meestal wordt het woord ondenkbaar gebruikt om een soort ethische of morele ondergrens of norm af te bakenen. In feite

gaat het bij ondenkbare zaken vaak helemaal niet om dingen die strikt genomen niet kunnen worden bedacht, maar eerder om iets dat verschrikkelijk onaanvaardbaar is; zo onaanvaardbaar dat het begrip ondenkbaar er als het ware omheen wordt gewikkeld om ons ertegen te beschermen, in de hoop dat dat er mede voor zorgt dat het onaanvaardbare niet gebeurt.

In dit geval is er echter sprake van een reeks gebeurtenissen die een dag eerder nog echt ondenkbaar waren, om de simpele reden dat ze ons voorstellingsvermogen, ons bevattingsvermogen, toen nog te boven gingen. Niemand heeft zich deze nachtmerrie kunnen voorstellen voordat hij daadwerkelijk plaatsvond. En zelfs nu het geen slechte droom blijkt te zijn, maar allemaal echt gebeurd is en wij voor altijd zullen moeten leven met het feit dat dit voortaan deel uitmaakt van onze werkelijkheid, dat er weer iets ondenkbaars denkbaar is geworden, blijft het gevoel bestaan dat we straks allemaal zullen ontwaken in een wereld die zonder “nine-eleven” al onheilspellend genoeg was: ergens hopen we allemaal dat het toch een nachtmerrie was.

Hoeveel onschuld, hoeveel ondenkbaarheid er na deze gebeurtenis nog over is? Wij kunnen het onmogelijk bedenken, maar heel erg veel kan het niet zijn.

Een dag later dus begint dit verhaal: Jonas Sandbergen, inmiddels 39 jaar oud, geboren in Den Haag, op 7 oktober 1962, na een ongebruikelijke jeugd, gevuld met een hoop vallen en net één keertje vaker opstaan, in 1991 op zijn 29e cum laude afgestudeerd in de rechtsgeleerdheid, een week of acht voor de aanvang van dit verhaal plotseling verlaten door wat hij dacht dat zijn grote liefde was, zit aan zijn bureau, in zijn ruime, geheel naar de laatste trendy inzichten ingerichte kantoorkamer: grote stalen ramen voorzien van houten shutters, met zicht op een fraai ingerichte tuin; op de gietvloer, los in de ruimte, een grote houten tafel die Jonas als bureau gebruikt. Verder twee tegenover elkaar geplaatste kleine chesterfield bankjes met een salontafel ertussen, een groot Perzisch kleed op de vloer, een grote kast tegen de wand met daarin, naast ordners en dossier-

mappen, een tuner/versterker, een platenspeler en een enorme hoeveelheid langspeelplaten. Op de vloer, zo ver mogelijk uit elkaar, staan twee enorme speakers. De ruimte is smaakvol verlicht. Naast de houten bureautafel liggen twee enorme stapels dossiermappen. Op de tafel een grote, vrij volle asbak, nog meer dossiermappen, opengeslagen boeken, losse papieren, een telefoontoestel en een Macintosh II. Niet dat Jonas al echt vriendjes is met dat ding; hij moet om de haverklap worden geholpen door Chantal, de iets te knappe officemanager van Public Space, het bedrijfje dat Jonas twee jaar eerder, samen met zijn goede vriend Tom is begonnen.

Jonas zit te zweten op een rapport voor een klant. Het stuk had al een paar dagen geleden af en inmiddels de deur uit moeten zijn. Het is een van de vele klussen waarmee Jonas worstelt. Hij kan de focus die nodig is om dit werk goed te doen al een paar weken niet vinden. Alles is wazig en vaag in zijn hoofd; zijn gedachten vliegen alle kanten op. Het zijn associatieve flarden die in een totaal andere belevingswereld misschien nog wel een soort samenhang vertonen, maar waar hij bij het opstellen van een rapport voor de gemeente Rosmalen helemaal niets aan heeft. Zijn hersenpan leeft een eigen leven en op dit moment heeft hij daar geen enkele invloed op. Hij is bovendien te lui om dat proces te doorbreken, zichzelf tot de orde te roepen en weer gewoon aan de slag te gaan. Een mentale drempel weerhoudt hem daarvan en houdt hem gevangen in een soort niksig pak watten.

Intussen stapelt het werk zich op en beginnen klanten enigszins ongeduldig te worden. Maar Jonas heeft dit soort buien wel eerder gehad. Sterker, hij heeft zelf het gevoel dat zijn hele leven tot nu toe voornamelijk heeft bestaan uit dit soort "Oblovov-periodes", afgewisseld met korte periodes van uitzonderlijke concentratie, werklust en productiviteit. Hij weet ook dat die korte periodes tot nu toe altijd ruim voldoende zijn geweest om de veel langere fasen van lamlendigheid te compenseren en dat die korte oplevingen altijd op tijd komen. Kortom Jonas